

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **Q. H. N.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 5. 2019, č. j. 17 A 62/2019 - 32,

t a k t o:

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 3. 2019, č. j. CPR-9508-3/ČJ-2018-930310-V223; tímto rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání stěžovatele a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytových agend (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 2. 2. 2018, č. j. KRPK-74010-60/ČJ-2017-190026. Posledně uvedeným rozhodnutím bylo stěžovateli podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba 1 roku, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, neboť na území České republiky pobýval bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu.

[2] Dne 6. 10. 2017 se stěžovatel v doprovodu advokátní koncipientky dostavil ke správnímu orgánu I. stupně a předložil svůj cestovní doklad, ve kterém měl vyznačen výjezdní příkaz s platností do 5. 10. 2017.

[3] Následně správní orgán I. stupně zjistil, že stěžovatel pobýval na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu od roku 2002. Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 26. 9. 2016, č. j. OAM-1753-11/ZR-2015, mu bylo povolení k trvalému pobytu zrušeno podle § 77 odst. 2 písm. a) a f) zákona o pobytu cizinců, neboť opakovaně závažným způsobem narušil veřejný pořádek a byl pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.

[4] Konkrétně rozsudkem Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 28. 1. 2013, č. j. 1 T 148/2012 - 531, byl stěžovatel odsouzen za spáchání přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy k podmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 1 roku, se zkušební dobou na 2 roky, a dále k peněžitému trestu ve výši 100 000 Kč. Dále byl stěžovatel rozsudkem Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 18. 1. 2016, sp. zn. 2 T 143/2015, odsouzen za zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 2 let, k jehož výkonu byl zařazen do věznice s dozorem (odvolání proti tomuto rozsudku bylo usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 3. 2016, sp. zn. 8 To 96/2016, zamítnuto). Trestnou činnost spočívající v prodávání zejm. pervitinu, ale také marihuany, stěžovatel páchal v období od jara 2011 do ledna 2015.

[5] Proti rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu podal stěžovatel odvolání, které bylo rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 13. 1. 2017, č. j. MV-140949-5/SO-2016, zamítnuto. Žalobu proti poslední uvedenému rozhodnutí krajský soud usnesením ze dne 8. 6. 2017, č. j. 30 A 69/2017 - 40, odmítl pro opožděnost.

[6] Po propuštění z výkonu trestu byl stěžovateli dne 6. 9. 2017 udělen výše zmíněný výjezdní příkaz s platností do 5. 10. 2017. Stěžovatel však v daném období nevycestoval z území České republiky a dne 6. 10. 2017 zde již pobýval neoprávněně. Proto správní orgán I. stupně, k němuž se stěžovatel dne 6. 10. 2017 dostavil, zahájil řízení o správním vyhoštění stěžovatele, který v průběhu tohoto řízení odmítl vypovídat. Za účastníka řízení byla dále přibrána stěžovatelova manželka a dvě nezletilé dcery (nar. 24. 1. 2007 a 16. 9. 2010), všechny vietnamské státní příslušnosti s povoleným trvalým pobytem na území České republiky. Z výpovědi manželky vyplynulo, že se stěžovatelem uzavřela manželství v roce 2006. Disponuje živnostenským oprávněním (provozuje obchod s potravinami) a veškeré náklady rodiny hradí ze svého výdělku. Manžel žádnou živnost nemá, je nezaměstnaný, pomáhá v obchodě. Po dobu výkonu stěžovatelova trestu se o celou rodinu starala sama. Před dětmi výkon trestu tajila, navštěvovala je pouze ona. Naposledy byli ve Vietnamu společně celá rodina v roce 2010, asi na měsíc jako turisté, bydleli u kamarádky. Stěžovatel má ve Vietnamu matku a sestru s rodinou, se kterou jsou v kontaktu přes sociální sítě a telefon, dále tam žije otec a starší bratr stěžovatelovy manželky. V České republice žije otec a dvě sestry stěžovatele. Správní orgán I. stupně si dále v rámci správního řízení obstaral závazné stanovisko Ministerstva vnitra k možnosti

pokračování

vycestování, jakož i informace o bezpečnostní a politické situaci v zemi původu stěžovatele. Najevo nevyplynuly žádné skutečnosti, které by jeho vycestování znemožňovaly. Na základě toho správní orgán I. stupně vydal výše citované rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele, které následně potvrdila žalovaná.

II. Rozhodnutí krajského soudu

[7] Proti rozhodnutí žalované podal stěžovatel žalobu. V ní namítal nedostatečné zjištění skutkového stavu, jakož i nedostatečné posouzení otázky přiměřenosti dopadů rozhodnutí do svého rodinného a soukromého života.

[8] Krajský soud shledal, že skutkový stav věci byl zjištěn dostatečně. Otázka nelegálního pobytu na území České republiky nebyla stěžovatelem rozporována. Správní orgán I. stupně předvolal k výsledku jak stěžovatele, tak jeho manželku. Přestože stěžovatel odmítl vypovídat, oba měli možnost uvést všechny pro věc rozhodné skutečnosti a vyjádřit se ke svému rodinnému a soukromému životu. Z výpovědi manželky pak správní orgán I. stupně zjistil všechny podstatné skutečnosti, přičemž z ní vyplynulo, že rodina není na stěžovateli nijak finančně závislá. Celou rodinu živí stěžovatelova manželka provozováním obchodu s potravinami, což činila také v průběhu výkonu stěžovatelova trestu odnětí svobody. Stěžovatel má dále rodinu také ve Vietnamu. Napadené rozhodnutí jistě zasáhne do rodinného života stěžovatele, krajský soud však tento zásah s ohledem na dlouhodobé páchání trestné činnosti neshledal nepřiměřeným. Také poznamenal, že k určení otcovství k dětem došlo až souhlasným prohlášením v roce 2016, tj. v roce, ve kterém bylo stěžovateli zrušeno povolení k trvalému pobytu, přestože se děti narodily v letech 2007 a 2010. Krajský soud tak žalobu stěžovatele zamítl podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

III. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[9] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, ve které nejprve obecně namítal nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku a porušení základních zásad správního řízení. Krajský soud se podle stěžovatele nevypořádal se všemi žalobními námitkami, zejm. s otázkou přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života stěžovatele. Stěžovatel zdůraznil, že na území České republiky pobývá dlouhou dobu, sdílí zde společnou domácnost s manželkou a dvěma nezletilými dcerami, přičemž stěžovatel se o ně stará a celá rodina je na něm existenčně závislá. Krajský soud se také nezabýval možností nahradit správní vyhoštění rozhodnutím o povinnosti opustit území České republiky podle § 50a zákona o pobytu cizinců.

[10] Žalovaná ke kasační stížnosti uvedla, že není kompetentní se k věci vyjádřit, neboť kasační stížností může být napaden *„pouze způsob rozhodování správního soudu“*. Proto odkázala na své vyjádření k žalobě, přičemž se plně ztotožnila s názorem krajského soudu.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci

uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti ve smyslu § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., a dospěl k následujícímu závěru.

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Vyjma pouze obecných námitek týkajících se nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu a absence úvahy o nahrazení rozhodnutí o správním vyhoštění rozhodnutím o povinnosti opustit území ve smyslu § 50a zákona o pobytu cizinců, je podstatou kasační stížnosti otázka posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života stěžovatele.

[14] Před samotným meritorním posouzením věci Nejvyšší správní soud v návaznosti na obsah kasační stížnosti konstatuje, že napadený rozsudek splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Jedná se o rozhodnutí opřené o dostatek důvodů, z nichž jsou závěry krajského soudu zřejmé. Pokud jde o správnost, resp. zákonnost, tou se Nejvyšší správní soud zabýval následně při věcném posouzení kasačních námitek rozporujících již samotnou podstatu věci vymezenou výše.

[15] Základním předpokladem správného posouzení věci je dostatečné zjištění skutkového stavu. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), v tomto směru hovoří v § 3 o tom, že správní orgán postupuje „...tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2“ (tj. základními zásadami činnosti správních orgánů). Jinak řečeno, jakkoli je správní řízení obecně ovládáno zásadou vyšetřovací a zásadou materiální pravdy (§ 3 a § 50 odst. 2 a 3 správního řádu), není povinnost zjišťování skutkového stavu věci absolutní a je vázána na neexistenci důvodných pochybností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 5 Azs 276/2016 - 48). Tomu podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu oba rozhodující správní orgány dostály. Skutečnost, že stěžovatel na území České republiky pobýval nelegálně – bez víza či povolení k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn, není sporná. Byť se jednalo o velmi krátkou dobu, stěžovatel tuto skutečnost nijak nerozporoval. A jako nesporný lze vzít i další (související) skutkový stav věci, jehož zjištění bylo nutné zejména z hlediska posouzení celkové přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Byť stěžovatel ve správním řízení nevypovídal (resp. vypovídat odmítl), správní orgán I. stupně zjistil skutečnosti svědčící o soukromém a rodinném životě stěžovatele z výpovědi jeho manželky, která byla rovněž účastníkem řízení o správním vyhoštění stěžovatele.

[16] Správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle § 174a zákona o pobytu cizinců zohlední zejména „závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.“ Správní orgán I. stupně postupoval v intencích citovaného ustanovení, které je v tomto případě navíc násobeno § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, dle něhož „rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.“

pokračování

[17] Jelikož je stěžovatel otcem dvou nezletilých dětí, se kterými do nástupu výkonu trestu i po jeho odpykání sdílel společnou domácnost, musí být v souladu s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte předním hlediskem právě zájem dětí. Toto hledisko nejlepšího zájmu přenáší Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) i do posuzování zásahů smluvních stran Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) do rodinného života cizinců ve smyslu čl. 8 Úmluvy, jež se dotýkají (především nezletilých) dětí, a přisuzuje mu zejména ve své recentní judikatuře zcela zásadní význam – ne však v tom smyslu, že by musela vždy a za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem, ale právě z hlediska procesního. ESLP tedy posuzuje, zda příslušné správní orgány a soudy věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte a případným konkurujícím veřejným zájmem.

[18] Potřebou zohledňování nejlepšího zájmu dítěte se zabýval ve svém nedávném nálezu také Ústavní soud; viz náleze ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19. Ústavní soud zdůraznil, že je potřeba rozlišovat, o jaký typ řízení ve vazbě na dítě se jedná. Tato řízení pak rozčlenil do čtyř základních kategorií:

1. první z nich tvoří řízení, jejichž účelem je upravit přímo práva a povinnosti dítěte právě jakožto dítěte (typicky řízení o péči o dítě a o styku s ním);
2. druhá kategorie představuje řízení, jejichž účelem je upravit práva a povinnosti dítěte, která se však bezprostředně nedotýkají jeho statusu dítěte (příkladem pak uvedl řízení o soukromoprávních závazcích či trestní řízení proti mladistvému pachateli);
3. třetí kategorie jsou řízení, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte (přímo rozhodovat o jeho právech a povinnostech), ale která mají na dítě zprostředkovaný právní dopad, neboť jejich výsledek je nutně a nepominutelně spojen s navazující změnou právního postavení dítěte; právě do této kategorie spadá nyní projednávaná věc, což ostatně Ústavní soud jako příklad této kategorie také uvedl;
4. poslední kategorii představují ta řízení, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte ani na ně nemají zprostředkovaný právní dopad, ale dopadají na ně fakticky (příkladem uvedl Ústavní soud řízení o výpovědi z pracovního poměru rodiče pečujícího o dítě, v jehož důsledku se právní postavení dítěte nemění, ale fakticky se může projevit např. na ekonomickém statusu rodiny).

[19] V návaznosti na výše uvedené kategorie Ústavní soud zhodnotil, jakou roli kritérium nejlepšího zájmu dítěte v daném řízení hraje. U první kategorie je nejlepší zájem dítěte zcela logicky prakticky vždy rozhodujícím kritériem, jež musí být vzato v úvahu. U druhé kategorie je rovněž kritériem zásadním, nicméně může být převáženo konkurujícím zájmem nebo dostatečně významným zájmem veřejným. Ve vztahu k třetí kategorii (tj. i nyní projednávané věci) uvedl, že zde se otevírá širší prostor pro převážení jiným konkurujícím zájmem než u druhé kategorie, neboť se zde „*nestřetává jen zájem dítěte na jedné straně a jiný zájem na straně druhé, ale zájem dítěte je jen jedním, byť nepochybně významným, z vícera zájmů různých dalších subjektů, mezi kterými je třeba vyvažovat a které mohou být stejně významné či dokonce významnější.*“ Pro úplnost pak ve vztahu ke čtvrté kategorii uvedl, že zde není zásadně povinností rozhodujícího orgánu k nejlepšímu zájmu dítěte přihlížet, ledaže pozitivní právní úprava výslovně s ochranou zájmů dítěte počítá.

[20] Nyní projednávaná věc (tj. řízení o správním vyhoštění stěžovatele – rodiče dvou nezletilých dětí) spadá, jak již ostatně bylo uvedeno, do kategorie třetí. Ačkoli je tedy správní vyhoštění ukládáno stěžovateli – dospělému muži, a není přímo ukládáno dětem, má jeho uložení nezpochybnitelný a přímý dopad i na život jeho nezletilých dětí. Právě tuto skutečnost přitom odráží § 174a, jakož i § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, které povinnost zohledňovat dopady rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince zakotvují. Obdobnou situaci se z tohoto pohledu zabýval v citovaném nálezu také Ústavní soud, neboť ten řešil nezbytnost zohlednění zájmu dítěte při ukládání trestu odnětí svobody pachateli – jeho rodiči. I tento typ řízení tak spadal do výše uvedené třetí kategorie. V návaznosti na to Ústavní soud uvedl:

„Nejlepší zájem dítěte jako faktor pro neuložení nepodmíněného trestu odnětí svobody jeho rodiči (či jiné pečující osobě) zesilují a zeslabují zejména tato kritéria:

- *míra péče obžalovaného o dítě (zejména jde-li o výlučnou pečující osobu, či nikoliv);*
- *míra faktické závislosti dítěte na obžalovaném (s ohledem na věk, zvláštní potřeby dítěte atd.);*
- *hloubka emočního vztahu dítěte k obžalovanému;*
- *míra, v jaké byl čin spáchán vůči dítěti;*
- *míra ohrožení řádného vývoje dítěte v případě, že rodič zůstane na svobodě atd.“*

[21] Ústavní soud současně zdůraznil potřebu vážení těchto kritérií proti dalším konkurujícím zájmům a potřebu jejich materiálního obsažení v odůvodnění odsuzujícího rozsudku (přeneseno na nyní posuzovaný případ: v odůvodnění napadeného správního rozhodnutí). Byť Ústavní soud neposuzoval zájem dítěte ve zcela totožném řízení, Nejvyšší správní soud má za to, že uvedená kritéria lze obdobným způsobem posuzovat i v nyní projednávané věci, neboť i zde jde ve své podstatě o odloučení rodiče (pečující osoby) od dítěte, nikoli však v důsledku uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, nýbrž v důsledku uložení administrativního opatření – tedy správního vyhoštění.

[22] Nejvyšší správní soud proto vyšel z nosných (obecných) právních závěrů vyslovených Ústavním soudem. Současně však připomíná, že rovněž judikatura Nejvyššího správního soudu požaduje nejlepší zájem dítěte náležitě posoudit; k tomu srov. např. rozsudek ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019 - 40, ve kterém Nejvyšší správní soud vymezil kritéria, jimiž je třeba se v této souvislosti řídit při posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince; obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019 - 28, ze dne 27. 3. 2020, č. j. 5 Azs 347/2019 - 33, či ze dne 17. 4. 2020, č. j. 5 Azs 94/2019 - 33. V kontextu výše citované judikatury bylo tedy potřeba hodnotit i přiměřenost rozhodnutí, která jsou předmětem přezkumu v nynější věci, tj. hodnotit napadená rozhodnutí vzhledem k zájmům nezletilých dětí. Na jednu pomyslnou miskou vah se proto dostává nejlepší zájem dětí stěžovatele, k jehož určení požívají v souladu s judikaturou ESLP smluvní státy prostor. Tu pak vyvažuje miska druhá, tj. zájem daného smluvního státu na správním vyhoštění stěžovatele.

[23] Pokud jde o nejlepší zájem dítěte, můžeme v tomto ohledu hovořit o zájmu dětí stěžovatele žít se svým otcem, a vyrůstat tak v úplné rodině. Tento zájem je však do značné míry narušován opakovanou trestnou činností stěžovatele, od které nelze při posuzování

pokračování

nejlepšího zájmu nezletilých dětí zcela odhlížet. Charakter či povaha páchané trestné činnosti se totiž může projevovat ve vzájemných rodinných vztazích. Jinak řečeno, vztah mezi rodičem a dítětem může být trestnou činností, které se rodič dopouští (či dopouští), narušován, neboť sklony rodiče k páčání určité typové trestné činnosti se mohou projevovat v rodinných vztazích, a to zejm. v těch nejužších, kterými jsou právě vztahy k partnerům (manželům) a dětem. Zcela nejtypičtějším příkladem jsou násilné trestné činy, jejichž pachatelé se často velmi nevybíravým způsobem chovají i ke svým nejbližším. Pokud jde o drogovou trestnou činnost, tu lze rovněž zcela jednoznačně označit za velmi problematickou a značně společensky škodlivou. I v takových případech mohou rodinné vztahy pachatelů drogových trestných činů trpět např. právě tím, že rodič prodává drogy osobám ve svém okolí, či je sám jejich uživatelem. Obzvlášť citlivě je pak potřeba postupovat, jedná-li se o rodiče v drogové oblasti „zkušeného“, jehož děti dosahují věku, který je možno označit za pubertální. Právě v tomto věku totiž často dochází k prvnímu kontaktu dětí s drogami a další setrvání s rodičem páchajícím drogovou trestnou činností ve společné domácnosti může mít pro další zejm. morální vývoj dětí neblahé následky.

[24] Stěžovatel se v nyní posuzované věci dopouštěl drogové trestné činnosti – prodával drogy (v drtivé většině případů pervitin, v některých dalších případech také marihuanu, jak vyplývá z odsuzujících rozsudků založených ve spise). Této trestné činnosti se dopouštěl dlouhodobě, od roku 2011 do roku 2015, a ani přes své první odsouzení páčání trestné činnosti nezanechal. Z opakovaného odsouzení stěžovatele a z dlouhodobého páčání trestné činnosti lze proto dojít k závěru, že se nejednalo o jakýsi exces, jehož by se stěžovatel dopustil výjimečně, nýbrž o systematickou činnost, která stěžovateli přinášela poměrně vysoké finanční zisky, jak vyplývá z odsuzujících rozsudků. Z výpovědí svědků v rámci hlavního líčení nadto vyplynulo, že stěžovatel prodával pervitin v prodejně obchodu, který provozuje jeho manželka, čímž ji a své děti také svým způsobem ohrožoval. Jeho jednání (páčání trestné činnosti) se tak bezprostředně dotýkalo jeho rodinného života. Podle informací z dostupných evidencí se stěžovatelovy děti narodily v letech 2007 a 2010. Lze tedy říci, že se v současné době jedná o děti v pubertálním věku, pro něž je do značné míry rizikové pobývat ve společné domácnosti s osobou s takto bohatou drogovou trestní minulostí (viz výše).

[25] Ve vztahu ke kritériím, která vymezil ve výše citovaném nálezu Ústavní soud, Nejvyšší správní soud uvádí, že děti stěžovatele nejsou závislé na jeho péči. O děti se stará především stěžovatelova manželka, která také hradí veškeré náklady celé rodiny. Přestože se stěžovatel opakovaně v kasační stížnosti (stejně jako v žalobě) snaží navodit dojem, že je rodina existenčně závislá právě na něm, výpověď manželky prokazuje opak. Ta výslovně uvedla, že veškeré náklady rodiny (vč. nájmu) hradí z příjmů plynoucích z její živnosti, neboť provozuje maloobchod s potravinami. Sám stěžovatel je nezaměstnaný, a byť dle tvrzení své manželky v obchodě pomáhá, z její výpovědi také vyplynulo, že mu žádné příjmy vypláceny nejsou. Fakticky tedy nezletilé děti nejsou na stěžovateli závislé. Pokud jde o hloubku emočního vztahu dětí ke stěžovateli, nemíní Nejvyšší správní soud v tomto ohledu jejich vzájemné vztahy jakkoli zlehčovat. Nespornou je však skutečnost, že děti nebyly se svým otcem po dobu výkonu trestu odnětí svobody vůbec v kontaktu. Stejně jako krajský soud, ani Nejvyšší správní soud nemohl dále přehlédnout, že k určení otcovství k oběma nezletilým dcerám došlo dne 11. 4. 2016 na základě souhlasného prohlášení rodičů na matričním úřadě Magistrátu města Karlovy Vary, přestože se narodily

v letech 2007 a 2010. Přitom právě v roce 2016 bylo stěžovateli zrušeno povolení k trvalému pobytu na území České republiky z důvodu páčání výše popsané trestné činnosti, za kterou byl pravomocně odsouzen – odvolání stěžovatele bylo zamítnuto usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 3. 2016.

[26] Nejvyšší správní soud rovněž nepřehlédl, kdy došlo k samotnému uzavření manželství. Byť manželka stěžovatele uvedla, že uzavřeli sňatek před 11 lety, tj. v roce 2006, spisový materiál obsahuje oddací list, ze kterého vyplývá, že k uzavření manželství došlo až dne 1. 2. 2016 na Vietnamském velvyslanectví v České republice – tedy opět v roce, který byl pro stěžovatele z hlediska ztráty jeho pobytového oprávnění zásadní v důsledku opakovaného odsouzení za drogovou trestnou činnost. Stejně jako absence kontaktu dětí se stěžovatelem v době, kdy byl ve výkonu trestu, vrhá tato skutečnost stín na jeho tvrzení o hlubokých rodinných vztazích ke svým dětem. Dlužno však dodat, že se trestné činnosti nedopouštěl na svých dětech. Na druhou stranu neváhal využít k prodeji drog prostory, ve kterých jeho manželka obstarává prostředky pro obživu celé rodiny. Pácháním trestné činnosti tak ohrožoval nejen svou manželku, ale také řádný vývoj svých dětí.

[27] Pokud jde o protichůdný zájem, tj. zájem státu na správním vyhoštění stěžovatele, pobyt na území České republiky skutečně není samozřejmostí, na kterou má bez dalšího kdokoli právo, jak správně poukázal v napadeném rozsudku krajský soud. O to více je třeba, aby si cizinec takové možnosti vážil a žil v souladu s pravidly, která v České republice platí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2019, č. j. 2 Azs 210/2017 - 57). Pakliže se cizinec opakovaně dopouští trestné činnosti a ani v rámci výjezdního příkazu zcela vědomě neopustí Českou republiku, přestože již dále nedisponuje žádným pobytovým oprávněním ani vízem, který by jej k dalšímu pobytu na území opravňoval, lze skutečně dojít k závěru o nedostatečném respektu k českým právním předpisům. Stěžovatel se na území České republiky dopouštěl trestné činnosti popsané výše. Vědomě také území státu v době platnosti výjezdního příkazu neopustil (o tom ostatně svědčí skutečnost, že se hned následující den po uplynutí doby platnosti výjezdního příkazu dostavil v doprovodu advokátní koncipientky ke správnímu orgánu I. stupně). S ohledem na charakter páchané trestné činnosti je pak v takovém případě v zájmu České republiky jeho správní vyhoštění.

[28] Při vážení obou výše definovaných protichůdných zájmů vzal Nejvyšší správní soud v potaz skutečnost, že rodinný život není zdaleka představován pouhou vyživovací povinností, na kterou žalovaná v napadeném rozhodnutí odkazovala a kterou by jistě stěžovatel mohl plnit ze své domovské země (resp. i z jakékoli jiné země). Jeho podstata je naopak v udržování pravidelných osobních kontaktů a upevňování vzájemných vztahů. Nejvyšší správní soud má však stejně jako krajský soud, jakož i správní orgány, za to, že v případě stěžovatele s ohledem na typ páchané trestné činnosti a věk nezletilých dětí nebude omezení jejich vzájemného osobního kontaktu v důsledku správního vyhoštění stěžovatele nepřiměřené. Ostatně nezletilé děti nebyly se stěžovatelem v kontaktu po celou dobu jeho výkonu trestu odnětí svobody, jak již bylo uvedeno a jak vyplývá z obsahu spisu. Byť nelze tuto skutečnost bez dalšího klást k tíži stěžovateli, jedná se o další střípek mozaiky, která ve svém souhrnu vytváří obraz skutečného rodinného života stěžovatele.

pokračování

[29] Přestože je zájem nezletilých dětí nezbytné považovat za středobod úvah o přiměřenosti rozhodnutí vzhledem k soukromému a rodinnému životu stěžovatele, nelze dospět bez dalšího k závěru, že dopady rozhodnutí budou nepřiměřené jen proto, že stěžovatel je otcem dvou nezletilých dcer. Kritérium nejlepšího zájmu dítěte je jedním z vícera zájmů, které je potřeba zvažovat (srov. shora citovaný nálezn Ústavního soudu, sp. zn. IV. ÚS 950/19). Podstatný je zejm. reálný kontakt stěžovatele s rodinou a reálná potřeba dětí setrvat s oběma rodiči. Pro účely tohoto posouzení hrají podstatou roli tvrzení samotného stěžovatele. To však neznamená, že z nich správní orgány budou bez dalšího vycházet a považovat je za absolutní, aniž by zohlednily další okolnosti vypovídající o skutečném rodinném životě cizince. V opačném případě by totiž správní orgány musely v případech, kdy je cizinec rodičem nezletilého dítěte, bez dalšího dospět k závěru o nepřiměřenosti dopadů správního rozhodnutí. Takový závěr je však neudržitelný a zcela neguje podstatu ustanovení, podle kterého správní orgány o správním vyhoštění stěžovatele rozhodly.

[30] Nejvyšší správní soud proto s ohledem na již uvedené uzavírá, že v daném případě převážil zájem na správním vyhoštění stěžovatele nad zájmem na zachování jeho soukromého a rodinného života, přičemž zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele nebude s ohledem na všechny okolnosti případu nepřiměřený. Stěžovatel je mladý dospělý muž, přičemž v průběhu správního řízení nevyplynuly žádné skutečnosti svědčící o nemožnosti jeho přesunu do domovské země. Dopady rozhodnutí na dcery stěžovatele se nijak nevymykají tomu, co lze v podobných případech s ohledem na předchozí páchaní trestné činnosti očekávat. Péči o dcery zajišťuje jejich matka a dle obsahu spisu nemají dcery žádné zvláštní potřeby, které by vyžadovaly ze strany stěžovatele mimořádnou péči.

[31] Ke stejnému závěru přitom dospěly jak oba správní orgány, tak i krajský soud. Žalovaná se zájem dětí a práva vyplývající z Úmluvy o právech dítěte ve svém rozhodnutí snažila posoudit. Zcela jistě a bez jakýchkoli pochybností si lze představit odůvodnění daleko podrobnější a propracovanější, které by hodnotilo všechny okolnosti případu daleko důsledněji. Na druhou stranu, z jejího odůvodnění výše nastíněné úvahy vyplývají. Žalovaná tedy vycházela právě z výše uvedených předpokladů a dospěla podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu ke správnému závěru, že zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele nebude nepřiměřený, což posléze potvrdil také krajský soud. Napadená rozhodnutí dosahují minimálních požadavků kladených na přezkoumatelnost, jak bylo ostatně uvedeno výše, námitku nepřiměřeného dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele tak Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou.

[32] Pokud jde o námitku stěžovatele, že se krajský soud nezabýval možností nahradit správní vyhoštění rozhodnutím o povinnosti opustit území, Nejvyšší správní soud ze spisu ověřil, že tato námitka nebyla stěžovatelem v řízení před krajským soudem vůbec vznesena. Stěžovateli přitom nic nebránilo v tom, aby tuto námitku uvedl již v žalobě. S ohledem na § 104 odst. 4 s. ř. s. je proto nepřípustná, neboť tato námitka představuje tzv. právní novum.

[33] Nad rámec již uvedeného pak Nejvyšší správní soud dodává, že rozhodnutí o povinnosti vycestovat ve smyslu § 50a zákona o pobytu cizinců, tj. o povinnosti opustit

území, je určitou formou administrativního opatření mírnějšího, než je rozhodnutí o správním vyhoštění. K vydání tohoto rozhodnutí je však důvod tehdy, byl-li by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince, viz již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 276/2019 - 48 [srov. také § 50a odst. 6 zákona o pobytu cizinců]. Jelikož v případě stěžovatele nepřiměřený zásah shledán nebyl, s čímž se Nejvyšší správní soud ztotožnil (viz výše), nebyl rovněž důvod nahrazovat rozhodnutí o správním vyhoštění rozhodnutím o povinnosti opustit území ve smyslu § 50a zákona o pobytu cizinců.

V. Závěr a náklady řízení

[34] Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[35] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů příslušelo, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. května 2020

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu